Vad är en notarietjänstgöring?

Description

Efter avlagd jur. kand. eller juristexamen som det numera kallas- en utbildning om fyra och ett halvt år – vid någon av Sveriges universitet har man möjlighet att tjänstgöra på en tingsrätt eller förvaltningsrätt. Om man tjänstgör vid en tingsrätt, s.k. allmän domstol, kommer man i kontakt med bl.a. brottmål, familjerelaterade mål och tvistemål mellan företag eller enskilda individer. En tjänstgöring vid en förvaltningsrätt, s.k. allmän förvaltningsdomstol, innebär i stället handläggning av tvister främst mellan enskilda och myndigheter såsom skattemål, medborgarskapsmål samt överklagande från Försäkringskassan, Länsstyrelsen eller Skatteverket. Syftet med notarietjänstgöringen är att blanda praktiskt arbete med interna utbildningar, en s.k. utbildningspraktik som kan liknas med läkarnas allmäntjänstgöring efter läkarexamen. Domstolsverket tillsätter notarier på grundval av bl.a. betygen från juristprogrammet. I det följande behandlas notarietjänstgöringen ur det allmänna domstolar perspektivet.

Notarietjänstgöringen, eller att sitta tinga som det vanligtvis kallas, innebär vanligen två års tjänstgöring under ledning av domare. Arbetet består i att utföra rättsutredningar, upprätta förslag till domar och beslut samt se till att allt är i ordning inför förhandlingen, t.ex. att alla som ska delta i rättegången är kallade. Notariens arbete innebär även att föra protokoll under domstolsförhandlingar samt biträda domaren och fungera som bollplank. Domaren kan dessutom ibland be notarien att votera under överläggningen[1], d.v.s. ange hur man tycker att rätten ska döma t.ex. ifall den åtalade ska dömas eller ej och till vilken påföljd.

Under tjänstgöringen får notarien cirkulera mellan olika domare, vilket ger notarien en bred erfarenhet i olika sätt att skriva domar och leda förhandlingar. Notarien får sedan, under senare delen av sin tjänstgöring, självständigt handlägga vissa mål och ärenden[2]. Detta innefattar att inta domarrollen i enklare mål t.ex. fordringsmål, diverse brottmål samt konkursärenden.

Som notarie får man en inblick i många olika måltyper samt daglig kontakt med människor, åklagare, advokater och myndigheter, vilket bidrar till en förståelse för hur samhället fungerar och hur människor agerar i olika situationer. Följaktligen blir notarietjänstgöringen, för många notarier, en av de bästa arbetslivserfarenheterna som man bär med sig i det fortsatta arbetslivet. En notariemeritering är vidare ett formellt krav för många befattningar inom rättsväsendet, t.ex. tjänster som domare, åklagare eller kronofogde. Man behöver dock inte ha en notariemeritering för en tjänst som advokat[3].

Konkurrensen om att sitta ting är onekligen hög. Varje år utexamineras mellan 1 200 och 1 500 jurister i Sverige. Endast runt 450 notarier anställs vid Sveriges tingsrätter och förvaltningsrätter varje år. Oavsett vilken yrkesbana man som jurist avser att ta är en notarietjänstgöring dock alltid en meriterande avstamp som dessutom bidrar till personlig utveckling.

[1] Efter förhandlingen diskuterar domarna målet och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas för överläggning.

[2] Målen i tingsrätten delas in i tre kategorier: tvistemål, brottmål och ärenden.

[3] Läs Marika Wernströms artikel ”Skillnaden mellan advokat och jurist” av den 2015-10-09.

Category

1. Fokus
2. Okategoriserade
3. Tvistelösning

Date Created
2015-12-14
Author
diana-eklow